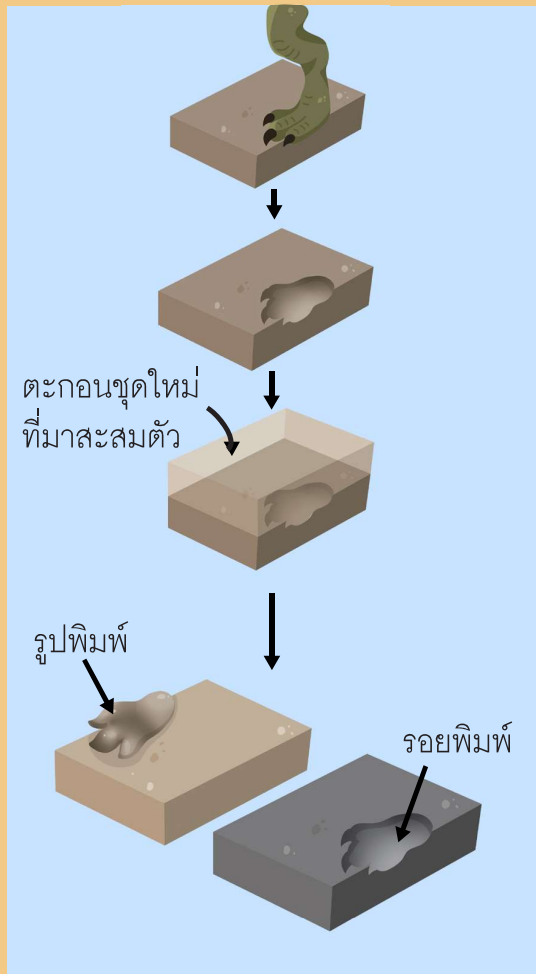

ใบความรู้

เรื่อง การเกิดซากดึกดำบรรพ์ที่เกิดจากการประทับรอยของสิ่งมีชีวิตในอดีต

ซากดึกดำบรรพ์นอกจากจะเกิดจากโครงร่างของสิ่งมีชีวิตในอดีตแล้ว ยังเกิดในอีกลักษณะหนึ่งคือเกิดจากการทิ้งร่องรอยหรือการประทับรอยของสิ่งมีชีวิตในอดีตไว้ในตะกอนที่ยังไม่แข็งตัวเป็นหิน ซึ่งส่วนใหญ่จะพบในหินตะกอน การเกิดซากดึกดำบรรพ์ที่เกิดจากการประทับรอยของสิ่งมีชีวิตในอดีตแสดงดังรูปที่ ๑

รูปที่ ๔ การเกิดซากดึกดำบรรพ์ที่เกิดจากการประทับรอยของสิ่งมีชีวิตในอดีต

สิ่งมีชีวิต เช่น ไดโนเสาร์ เหยียบหรือทิ้งรอยลงบนตะกอนที่ยังไม่แข็งตัวเกิดเป็นรอยอยู่บนตะกอน

เมื่อเวลาผ่านไปรอยที่เหยียบไว้จะแห้ง ทำให้มีลักษณะเป็นพิมพ์หรือบ่อให้ตะกอนเข้าไปสะสมตัว

ต่อมาเมื่อมีตะกอนชุดใหม่มาสะสมตัวตรงบริเวณรอยดังกล่าว จะมีตะกอนเดิมเข้าไปในรอย เมื่อตะกอนแข็งตัวจะเกิดเป็นซากดึกดำบรรพ์ที่มีลักษณะเป็นรูปพิมพ์เหมือนรอยของไดโนเสาร์ที่เหยียบไว้ และตะกอนที่ทับถมนั้นจะแข็งตัวกลายเป็นหินตะกอนทั้งหมด

เมื่อเวลาผ่านไปเป็นเวลานาน หินตะกอนอาจสัมผัสกับน้ำ อากาศ แสงแดด จนทำให้หินตะกอนบางส่วนแตกกะเทาะออกมาตามแนวระนาบของชั้นหินที่มีซากดึกดำบรรพ์อยู่ การแตกหลุดของชั้นหินดังกล่าวจะทำให้ซากดึกดำบรรพ์ปรากฏออกมาให้เห็นได้

การพบซากดึกดำบรรพ์ในลักษณะดังกล่าวนี้ อาจพบด้านหนึ่งอยู่ในลักษณะของรอยพิมพ์ ซึ่งเป็นรอยประทับของสิ่งมีชีวิตในอดีต และอีกด้านหนึ่งอยู่ในลักษณะรูปพิมพ์ซึ่งมีรูปร่างเหมือนโครงร่างของสิ่งมีชีวิตในอดีตที่สร้างรอยไว้

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

บ.๓.๒ / พ.๒.๑ - ๐๒

ตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์ที่เกิดการประทับรอยของสิ่งมีชีวิตในอดีต เช่น ซากดึกดำบรรพ์รอยตีนไดโนเสาร์ ซากดึกดำบรรพ์รอยคืบคลานของสัตว์ ซากดึกดำบรรพ์รอยเจาะหรือรอยขนไชของสัตว์

รูปที่ ๙ ซากดึกดำบรรพ์รอยตีนไดโนเสาร์ที่ภูแฝก
อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์

